

PATVIRTINTA :

2025 m. lapkričio mėn. 20 d.

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Valdybos protokolu Nr. 10

TVARUMO POLITIKA

1. Bendrosios nuostatos

Ši politika apibrėžia AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ ir ABF „Šilutės Rambynas“ (toliau visos kartu vadinamos - Grupė) požiūrį, principus ir įsipareigojimus siekiant tvarios veiklos – atsakingai valdant reikšmingas tvarumo temas aplinkosaugos, socialinės srities ir valdysenos srityse.

Ši Tvarumo politika parengta vadovaujantis 2025 m. atlikto dvejojo reikšmingumo vertinimo rezultatais. Vertinimas buvo organizuotas remiantis Europos tvarumo atskaitomybės standartų (ETAS, angl. ESRS) reikalavimais, patvirtintais pagal Europos Sąjungos direktyvą dėl įmonių tvarumo atskaitomybės (CSRD, 2022/2464/ES).

Dvejojo reikšmingumo vertinimo metu nustatytos Grupei ir jos suinteresuotosioms šalims reikšmingos tvarumo temos, susijęs poveikis aplinkai ir žmonėms, bei finansinis poveikis, sudarė pagrindą šios politikos tikslams, kryptims ir įsipareigojimams.

2. Sąvokos

DVT – Darnaus vystymosi tikslai (angl. SDGs):
Jungtinių Tautų nustatyti 17 globalių tikslų, kuriais siekiama iki 2030 m. užtikrinti darnų pasaulio vystymąsi, derinant ekonominę, socialinę ir aplinkosaugos pažangą. Šie tikslai išsamiai apibrėžti Jungtinių Tautų darbotvarkėje „Keiskime mūsų pasaulį: Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų (Agenda 2030)“ ir išskaidyti į 169 uždavinius, apimančius pagrindines tvaraus vystymosi sritis.

Žemaitijos pienas, AB
Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai
T. +370-444-22201
F. +370-444-74897
E. info@zpienas.lt

Įmonės kodas 180240752
PVM mokėtojo kodas LT802407515
A.s. LT764010042800060281
Luminor Bank AB
Banko kodas 40100

www.zpienas.lt

ETAS – Europos tvarumo atskaitomybės standartai (angl. ESRS):

Europos Komisijos patvirtinti standartai, nustatantys vieningus reikalavimus įmonių tvarumo informacijos atskleidimui. Šių standartų tikslas – užtikrinti tvarumo atskaitomybės skaidrumą, palyginamumą ir patikimumą. ETAS yra patvirtinti pagal Europos Sąjungos direktyvą dėl įmonių tvarumo atskaitomybės (CSRD, 2022/2464/ES).

Jungtinių Tautų pasaulinis susitarimas:

Savanoriška tarptautinė iniciatyva, kviečianti įmones savo veiklą grįsti žmogaus teisių, darbo sąlygų, aplinkos apsaugos ir antikorupcijos principais, prisidedant prie atsakingo verslo kultūros stiprinimo pasauliniu mastu.

Suinteresuotosios

šalys:

Asmenys, grupės ar organizacijos, kurios daro poveikį įmonės veiklai arba patiria jos poveikį – įskaitant darbuotojus, klientus, tiekėjus, vietos bendruomenes, vartotojus, valdžios institucijas ir kt.

ŠESD – šiltnamio efektą sukeliančios dujos:

Dujos, prisidedančios prie klimato kaitos, išsiskiriančios dėl žmogaus veiklos, tokios kaip energijos gamyba, transportas ar pramonės procesai (pvz., anglies dioksidas, metanas, ir kt.).

TDO deklaracija dėl pagrindinių principų ir teisių darbe:

Tarptautinis dokumentas, kuriuo valstybės narės, darbdavių ir darbuotojų organizacijos įsipareigoja gerbti ir skatinti pagrindines žmogaus teises bei socialines vertybes, būtinas teisingai ir darniai ekonominei bei socialinei raidai. Deklaracija įtvirtina penkis esminius principus: asociacijų laisvę ir teisę į kolektyvines derybas, visų formų priverstinio darbo panaikinimą, veiksmingą vaikų darbo panaikinimą, diskriminacijos darbo srityje ir užimtume panaikinimą bei saugios ir sveikos darbo aplinkos užtikrinimą. Ši deklaracija išreiškia TDO narių bendrą įsipareigojimą siekti socialinio teisingumo ir tinkamų darbo sąlygų visiems.

3. Paskirtis ir taikymas

Šios politikos tikslas – užtikrinti vieningą tvarumo principų taikymą visose Grupės veiklos srityse, įskaitant tiekimo grandinę, gamybą, logistiką, darbuotojų gerovę, santykius su bendruomenėmis bei per poveikį vartotojams ir galutiniams naudotojams.

Politikos nuostatos taikomos visai Grupės veiklai visose veiklos vietovėse ir visiems Grupės darbuotojams ir yra susiję ne tik su Grupės veikla bet ir visa vertės grandine, priklausomai nuo konkretaus įsipareigojimo.

Toliau išdėstyti politikos įsipareigojimai tiesiogiai susiję su Grupės Tvarumo strategija, parengta 2026-2030 m. (toliau - Tvarumo strategija). Strategijoje apibrėžtos prioritetingos kryptys, tikslai ir veiksmai siekiant **mažinti poveikį aplinkai, kurti sveikatai palankesnius ir saugius produktus, užtikrinti**

darbuotojams geras darbo sąlygas ir žmonių gerovę, skatinti etišką ir atsakingą veiklą visoje vertės grandinėje.

Kartu su šia politika taikomos ir kitos teminės politikos, skirtos konkrečioms klausimams valdyti ir nustatančios konkretesnius tikslus – pavyzdžiui, Kokybės ir maisto saugos politika, Atsakingo verslo kodeksas, Miškų naikinimo prevencijos politika, Darbuotojų sveikatos ir saugos politika, Lygių galimybių politika, Žmogaus teisių politika, Konkurencijos atitikties politika, Smurto ir priekabiavimo prevencijos politika, Korupcijos prevencijos politika, AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ etikos kodeksas.

4. Bendrieji principai ir įsipareigojimai

Ši Tvarumo politika grindžiama tarptautiniais ir Europos Sąjungos tvarumo principais, įvardintais toliau. Grupė įsipareigoja gerbti žmogaus teises, kaip tai nustatyta **JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniuose principuose** bei **TDO deklaracijoje dėl pagrindinių principų** ir teisių darbe.

Grupės bendrieji įsipareigojimai:

- Grupė siekia derinti aplinkosaugos, socialinius ir valdysenos aspektus, kurdama ilgalaikę vertę, kuri atspindi ir finansiniuose rezultatuose.
- Ji deda pastangas prisidėti prie **Darnaus vystymosi tikslų (DVT)** įgyvendinimo tose srityse, kuriose jos veikla daro reikšmingą poveikį. Konkretūs DVT yra įvardinti Tvarumo strategijoje.
- Grupė įsipareigoja remti **Europos žaliojo kurso ir Paryžiaus susitarimo** dėl klimato kaitos tikslus, siekdama iki 2050 m. tapti klimatui neutralia rinkos dalyve (pasiekti grynąsias nulines emisijas).
- Priimdama sprendimus dėl darnios veiklos plėtros, įmonė siekia įtraukti visas suinteresuotąsias šalis ir bendradarbiauti su jomis etiškai, skaidriai bei sąžiningai.
- Įmonė palaiko **Jungtinių Tautų Pasaulinį susitarimą** ir savo veikloje vadovaujasi dešimčia atsakingo verslo principų žmogaus teisių, darbo standartų, aplinkosaugos ir kovos su korupcija srityse.
- Įmonė reguliariai vertina savo veiklos poveikį, tvarumo rizikas ir galimybes visoje vertės grandinėje, kasmet peržiūrėdama ir atnaujindama dvejetainio reikšmingumo vertinimą, kuris atliekamas pagal ETAS reikalavimus.

5.1. Aplinkosauga

5.1.1. Klimato kaita

Temos svarba. Grupės pieno perdirbimo veikloje ir vertės grandinėje sugeneruotos šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijos daro neigiamą poveikį aplinkai ir žmonėms. Pradinėje vertės grandyje susitelkia didžiausias poveikis dėl perkamų ingredientų pieno produktų gamybai, pavyzdžiui, žemės ūkyje dėl karvių metano emisijų, taip pat transportavimo ir logistikos procesuose. Be to, klientai vis aktyviau išreiškia poreikį gauti duomenis apie Grupės tvarumą, kas kelia riziką prarasti ar nepritraukti klientų, jei nepavyktų atliepti keliamiems klientų tvarumo lūkesčiams. Tai galėtų Grupei sukelti reputacinę riziką.

Įsipareigojimas. Prisidėti prie klimato kaitos švelninimo per ŠESD emisijų mažinimą visoje vertės grandinėje, energijos vartojimo efektyvumo didinimą ir perėjimą prie atsinaujinančių energijos šaltinių savoje veikloje.

Įgyvendinimo kryptys. Siekdama prisidėti prie **klimato kaitos švelninimo** Grupė siekia pasirengti ir sekti ŠESD mažinimo tikslus, iniciatyvų planą trumpuoju-vidutiniu laikotarpiu. Taip pat siekiama didinti **energijos vartojimo efektyvumą**, įvertinant energijos regeneracijos technologijų diegimo galimybes, ir pereiti prie **atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo**. Detalus planuojamų veiksmų sąrašas numatytas Tvarumo strategijoje.

5.1.2. Tarša

Temos svarba. Oro tarša (išskyrus ŠESD emisijas) vyksta vykdant gamybinę veiklą pagal turimus leidimus, kuri gali turėti tam tikrą poveikį aplinkai. Taip pat veikloje susidaro užterštos nuotekos, kurios siejamos su finansine rizika dėl išleidžiamų nuotekų leidžiamo užterštumo viršijimo, incidentų. Šioje potemėje keliami tikslai ir įsipareigojimai siejami su grupės veikla.

Įsipareigojimas. Sistemingai mažinti veiklos į orą išmetamą ir su nuotekomis išleidžiamą taršą, diegti modernias prevencijos, mažinimo ir stebėsenos priemones.

Įgyvendinimo kryptys. Vertinti galimybes keisti medžiagas ir procesus, kurie labiausiai prisideda ar gali prisidėti prie oro, vandens, dirvožemio taršos. Detalus planuojamų veiksmų sąrašas numatytas Tvarumo strategijoje.

5.1.3 Žiedinė ekonomika

Temos svarba. Neigiamas poveikis aplinkai yra susijęs su pakuočių ir kitų atliekų susidarymu tiek Grupės viduje, tiek vertės grandinės pradinėje ir galutinėje grandyse, pavyzdžiui, gamyboje, dėl ingredientų pakuočių, ūkiuose, transportavimo pakuočių, gaminamos produkcijos pakuočių.

Pieno produktų gamyba neišvengiamai yra imli ištekliams – žaliaviniam pienui, vandeniui ir ingredientams. Todėl svarbu taikyti žiediško principus, siekiant optimizuoti procesus. Taip pat būtina atsižvelgti į išteklių išgavimo ir gamybos etapus, kad poveikis aplinkai ir žmonėms būtų kuo mažesnis. Grupė įsivertina ir riziką, kuri galėtų kilti, jei didėtų žaliavinio pieno ar kitų ingredientų kainos, prieinamumas. Tai galėtų lemti įvairūs veiksniai, tokie kaip klimato pokyčiai (pvz., sausros), gyvulininkystės ligos ar kt.. Tai gali turėti tiesioginį poveikį gamybos kaštams.

Įsipareigojimas. Atsakingai valdyti išteklius, optimizuoti atliekų susidarymą ir siekti minimalaus pakuočių neigiamo poveikio aplinkai. Mažinti atliekų, susidarančių iš fasavimo medžiagų, kiekį. Didinti perdirbtų pakavimo medžiagų (antrinė ir tretinė gofro kartono ir plastiko tara) naudojimą. Optimizuoti pakuotes, atsižvelgiant į jų sudėtį, rūšis ir svorį, atliepiančią fasuojamo produkto reikalavimus.

Įgyvendinimo kryptys: Vertinti gamybos procesuose, transportavime susidarančių atliekų kiekio mažinimo, pakartotinio naudojimo, perdirbimo galimybes (pagal atliekų tvarkymo hierarchiją). Ieškoti sprendimų didesnę poveikį aplinkai turinčioms pakuotėms pakeisti (pavyzdžiui, biologinės kilmės pakuotės, monokomponentės pakuotės) nepakenkiant produkto kokybei ir tinkamumo vartoti termino trukmei. Detalus planuojamų veiksmų sąrašas numatytas Tvarumo strategijoje.

5.2. Socialinė sritis

5.2.1. Darbo sąlygos ir vienodas požiūris ir lygios galimybės visiems

Temos svarba: Mažinant neigiamą poveikį ir stiprinant teigiamą poveikį savai darbo jėgai laikoma, kad svarbu skirti dėmesį šioms temoms: darbo laikas, deramas darbo užmokestis, socialinis dialogas, profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra, sveikata ir sauga, lyčių lygybė ir vienodas užmokestis už vienodos vertės darbą, mokymas ir įgūdžių ugdymas, kovos su smurtu ir priekabiavimu darbo vietoje priemonės, įvairovė.

Grupėje egzistuoja darbuotojų pozicijos, kuriose yra didesnė darbo saugos incidentų rizika - darbuotojai susižaloję galėtų patirti tiek fizinį, tiek psichologinį neigiamą poveikį. Taip pat svarbu bendrai didinti

darbuotojų gerovę ir pasitenkinimą darbu, užtikrinant deramas darbo sąlygas, skaidrumą ir saugumą darbo vietoje.

Įsipareigojimas: Grupė siekia sudaryti deramas darbo sąlygas, užtikrinti skaidrų ir sąžiningą atlygį, skatinti pagarbų dialogą tarp vadovų ir darbuotojų, rūpintis darbuotojų sveikata bei sauga, sudaryti galimybes nuolatiniam profesiniam tobulėjimui ir valdyti darbo rinkos iššūkius.

Grupėje netoleruojama diskriminacija šiais pagrindais: rasinės ir etninės kilmės, odos spalvos, seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, negalios, amžiaus, religijos, politinių pažiūrų, tautybės ar socialinės kilmės ir kitų diskriminacijos formų, kurioms taikomi Sąjungos ir nacionalinės teisės aktai.

Įgyvendinimo kryptys: Organizuoti ir sekti darbuotojų pasitenkinimo apklausos rezultatus bei imtis atitinkamų veiksmų, stiprinti darbuotojų įgūdžių bei kompetencijų ugdymo sistemą, suteikiant galimybę tobulėti profesinėje srityje. Detalus planuojamų veiksmų sąrašas numatytas Tvarumo strategijoje.

5.2.3. Bendruomenės

Temos svarba: Šiai temai reikalingas dėmesys dėl ABF “Šilutės Rambynas” vykdomos veiklos ir aplinkoje įsikūrusios bendruomenės.

Įsipareigojimas: Siekti mažinti Grupės veiklos poveikį bendruomenėms, gyvenančioms šalia Grupės patalpų, palaikyti atvirą dialogą, sudaryti sąlygas bendruomenėms išsakyti savo nuomonę bei ieškoti būdų, kaip jas įtraukti į sprendimų priėmimą.

Grupė gerbia paveikiamų bendruomenių žmogaus teises, pripažįsta jų teisę būti išgirstoms bei dalyvauti sprendimų, galinčių paveikti jų gyvenimo kokybę ar aplinką, priėmime.

Įgyvendinimo kryptys: Nustatyti prioritетines sritis, kuriose poveikis bendruomenėms yra didžiausias ir sudaryti veiksmų planą poveikio mažinimu.

5.2.4. Vartotojai ir galutiniai naudotojai

Temos svarba: Grupė gamina maisto produktus, kurie gali prisidėti prie vartotojų sveikos mitybos.

Zemaitijos pienas, AB
Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai
T. +370-444-22201
F. +370-444-74897
E. info@zpienas.lt

Įmonės kodas 180240752
PVM mokėtojo kodas LT802407515
A.s. LT764010042800060281
Luminor Bank AB
Banko kodas 40100

www.zpienas.lt

Įsipareigojimas: Grupė įsipareigoja vartotojams tiekti sveikatai palankius produktus, nuosekliai užtikrindama jų saugą ir aukštą kokybę visuose gamybos etapuose – nuo žaliavų tiekimo iki galutinio vartotojo.

Įgyvendinimo kryptys: Grupė numato palaipsniui plėsti sveikatai palankesnių (su pridėtinėmis vertėmis) produktų asortimentą, prieš tai atlikus išsamią analizę ir skirstymą, ką laiko sveikatai palankesniais produktais ir nusistačius tolesnę strateginę kryptį šioje temoje. Detalus planuojamų veiksmų sąrašas numatytas Tvarumo strategijoje.

5.3. Valdysena

Temos svarba: Valdysenos temoje ypatingas dėmesys skiriamas įmonės kultūros puoselėjimui, korupcijos ir kyšininkavimo prevencijai, atsakingam politiniam dalyvavimui, taip pat poveikio aplinkai ir žmonėms, kylančio tiekimo grandinėje, valdymui bei mažinimui.

Būtent tiekimo grandinėje sutelkti reikšmingiausi klausimai, susiję su tiekėjų, ūkių ir kitų ingredientų tiekėjų tvaria veikla, siekiant mažinti galimą neigiamą poveikį aplinkai (įskaitant taršą ir biologinės įvairovės praradimą) bei žmogaus teisėms.

Įsipareigojimas: Užtikrinti atsakingą veiklą tiek savo organizacijoje, tiek tiekimo grandinėje, siekiant mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonėms, ypatingą dėmesį skiriant tvarioms praktikoms tiekimo grandinėje. Grupė įsipareigoja dalyvauti politinėje veikloje tiek ir tokiomis aplinkybėmis, kaip leidžiama galiojančiais LR įstatymais, siekiant tvarių, atsakingos veiklos sprendimų.

Grupė laikosi nulinės tolerancijos korupcijai principo, o darbuotojai ir vadovai reguliariai mokomi atpažinti bei valdyti korupcijos rizikas.

Įgyvendinimo kryptys: Organizuoti periodinius mokymus korupcijos tema, puoselėti įmonės kultūrą. Siekis - nustatyti tiekėjus, kurie siejami su didesne rizika poveikiui aplinkai ir žmonėms ir atitinkamai šią riziką valdyti.

6. Atsakomybė

Atsakomybė už politikos įgyvendinimą paskirstoma tarp valdybos, Tvarumo grupės ir padalinių vadovų.

Zemaitijos pienas, AB
Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai
T. +370-444-22201
F. +370-444-74897
E. info@zpienas.lt

Įmonės kodas 180240752
PVM mokėtojo kodas LT802407515
A.s. LT764010042800060281
Luminor Bank AB
Banko kodas 40100

www.zpienas.lt

Valdymo struktūra:

Grupės valdybos tvirtina tvarumo strategiją, tikslus ir užtikrina jų integravimą į bendrą verslo strategiją. **Tvarumo grupė** koordinuoja tvarumo veiklų įgyvendinimą, prižiūri tikslų pasiekimą, renka duomenis ir rengia pažangos ataskaitas.

Padalinių vadovai užtikrina, kad jų atsakomybės srityse būtų laikomasi politikos nuostatų ir vykdomi konkretūs veiksmai tvarumo tikslams pasiekti.

Darbuotojai yra aktyvūs politikos įgyvendinimo dalyviai – skatinami teikti idėjas, prisidėti prie tvarių sprendimų kūrimo ir laikytis nustatytų elgesio principų.

Grupėje veikia **Tvarumo grupė**, kuri apima atstovus iš pagrindinių veiklos sričių (gamybos, personalo, tiekimo, aplinkosaugos ir kokybės, rinkodaros), užtikrinančių tvarumo klausimų koordinaciją visos organizacijos mastu.

7. Stebėseną, vertinimas ir atskaitomybė

Grupė užtikrina sistemingą tvarumo veiklos stebėseną, vertinimą ir skaidrią pažangos komunikaciją.

Rodikliai: kiekvienai politikos kryptčiai ir tikslui yra nustatyti kiekybiniai ir kokybiniai veiklos rodikliai (KPI), kurie periodiškai peržiūrimi ir atnaujinami.

Duomenų rinkimas: rodiklių duomenys kaupiami metiniu ciklu, remiantis ETAS standartu.

Vertinimas: pažanga vertinama metiniu pagrindu, nustatant nukrypimus nuo tikslų ir priimant korekcinis veiksmus.

Atsakomybė: už duomenų kokybę atsako atitinkamų sričių vadovai, o galutinė atskaitomybė teikiama valdybai.

Metinė **Tvarumo ataskaita** rengiama ir viešai skelbiama kartu su Grupės metiniu pranešimu, atspindint pasiektą pažangą, įgyvendintas iniciatyvas bei ateities planus.

8. Komunikacija

Grupė įsipareigoja veikti skaidriai ir atvirai, teikdama visuomenei, partneriams ir darbuotojams patikimą informaciją apie savo tvarumo veiklas bei rezultatus.

Vidinė komunikacija: darbuotojai bent kartą metuose informuojami apie tvarumo tikslus, rezultatus ir iniciatyvas.

Zemaitijos pienas, AB
Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai
T. +370-444-22201
F. +370-444-74897
E. info@zpienas.lt

Įmonės kodas 180240752
PVM mokėtojo kodas LT802407515
A.s. LT764010042800060281
Luminor Bank AB
Banko kodas 40100

www.zpienas.lt

Išorinė komunikacija: informacija apie politikos įgyvendinimą, tvarumo projektus ir pažangą skelbiama Grupės interneto svetainėje bei tvarumo ataskaitose.

Dialogas su suinteresuotosiomis šalimis: palaikomas nuolatinis bendradarbiavimas su tiekėjais, klientais, bendruomenėmis ir institucijomis siekiant dalytis gera praktika ir kartu mažinti poveikį aplinkai bei visuomenei.

9. Baigiamosios nuostatos

Tvarumo politika peržiūrima:

- ne rečiau kaip **kas dvejus metus**,
- kai keičiasi teisiniai reikalavimai, Grupės strateginės kryptys ar reikšmingi veiklos aspektai,
- nustačius reikšmingus pokyčius reikšmingose tvarumo temose atnaujinus/atlikus dvejopo reikšmingumo vertinimą pagal ETAS.

Peržiūrą atlieka **Tvarumo grupė**, įtraukiant valdybos atstovus ir atitinkamų padalinių vadovus. Esant poreikiui, konsultuojamasi su išoriniais ekspertais, siekiant užtikrinti atitiktį naujausiems standartams ir sektoriaus praktikoms.

Atnaujinta politika tvirtinama **generalinio direktoriaus įsakymu** ir viešai skelbiama Grupės svetainėje.

Grupė tiki, kad tvarumo principų įgyvendinimas yra būtina sąlyga ilgalaikei sėkmei, konkurencingumui ir atsakingam poveikiui aplinkai bei visuomenei.